

MIERNIK (51) *sb m*

miernik (44), **miarnik** (7); miernik *KromRozm III, BielKom, GliczKsiąż, Mącz* (2), *GrzepGeom* (27), *KochFr, GostGosp* (4), *SarnStat* (5); miernik : miarnik *ZapWar* (2:7).

e jasne; tekst nie oznacza ą.

sg N miernik (10). \diamond *G* miernika (3). \diamond *D* miernikowi (1). \diamond *A* miernika (5). \diamond *I* mierniki(e)m (2). \diamond *V* mierniku (3). *pl N* mierniey (20). \diamond *G* miernikow (5); -ów (4), -(o)w (1). \diamond *A* mierniki (1). \diamond *sg a. pl L* skrót (1).

Sł stp, Cn notuje, *Linde XVI* (dwa z niżej notowanych przykładów) — *XVIII w.*

1. *Specjalista zajmujący się pomiarami i podziałem gruntów, geometra; geometres, mensor Mącz, Cn; agrimensor, decempedator, finitor, geodaetes, metator Cn* (46) : wssythko Imienie napoly dzielicz maią y Miarnika zwiesz ku Rozmierzenyv spolnym nakladem *ZapWar 1550 nr 2655*; Synowczy tak powiedzieli: Panie Miernikv, vozny i slachto, tvcz my dossicz czyniącz vgodzie prziiaczielskiey pomiarę we wssythkim dostatecznye pvsczili *ZapWar 1551 nr 2684, 1551 nr 2684 [3 r.], 1553 nr 2685 [3 r.]*; *KromRozm III K2*; Mensor, Pomiernik/ Miernik. *Mącz 219d*; Bo w Polźce trudno fye Mierniká dopytác/ iam tylko o iednym llyfzał ná Pogórzu *GrzepGeom A4*; Mierników nawięcý iest w Mázowfzu niż gdzie indzie w Koronie *GrzepGeom I2v*; tákowy plác wzyftek Miernik zwykł był mierzyć/ dwa lznury rościągáiąc ná dłużá *GrzepGeom M4, A, A4v, I2v, I3 [3 r.], I3v [3 r.]* (26); *KochFr 25*; *SarnStat 456, 475, 475 źp.*

Wyrażenie: »miernik ziemski, ziemie« = *geometra, geometres Mącz* (3:1); *ZapWar 1537 nr 2562*; *Geometres sive geometra, Pomiernik/ Miernik ziemie. Mącz 144c*; A tákowy Miernik źiemłki ma bydź przyśięgły/ wedle dawnégo zwyczáiu. *SarnStat 1177, 1177.*

Zestawienie: »sznur miernikow polskich« (1): Przetoż lznur Mierników Polłkich/ ponieważ ná trzech lafkách iest/ ma fzeć Prętów po pułómá łokciá. *GrzepGeom M.*

W przen [czego] (1) : (*nagł*) Czás przydzie. (–) Awo ia też czás miernik wźzech rzeczy *BielKom F8v.*

2. *Włodarz; człowiek zajmujący się mierzeniem i wydawaniem żywności; frumentarius, praefedus mensuris publicis Cn* (5) : We młynach Miernicy áby byli wierni y rządzni: owa Młynarz y Miernik áby nie krádli *GostGosp 140, 62, 140.*

Szereg: »miernik a szafarz« (1): Iozeff będąc lpráwcá wlfytkyego páńftwá Egipłkyego/ y yákoby myernikyem á lzáffárzem nád zbożem y gumny v krolá Fáraóná/ żywił Yakobá wełpołek z inłfemi lyny á bráty lwemi *GliczKsiąż C6.*

Synonimy: 1. *jeometer, jeometra.*

Cf **MIERCZY**, **MIERNICZY**, **NIEMIERNIK**, **POMIERNIK**, **WYMIERNIK**, **ROZMIERZACZ**